

Независимъ вестникъ

Излиза три пѣти мѣсячно

Урежда редакционенъ комитетъ

Абонаментъ: За година — 70 л.; за 6 м-ца — 40 л.;
 чужбина — 140 л.; Объявления: — по споразумѣнию.
 Брой 1 ла ул. Витоша, 12 — Варна
 Адресъ: „Черноморска Камбана“
 Главенъ редакторъ: ИВ ДИМИРЕВЪ

Ив. Димитровъ

Политическия моментъ

Днесъ всички чуждестранци у насъ, че политическия ни странима е много слабко.

Во словаряскиятъ срѣди се мисли, че отъ това тежко положение може да се излезе, като бъдатъ взети мѣрки, които да изхождатъ пакъ отъ срѣдата на словаря. Това словарско становище е твърдо и ако евентуално се крижаша, както напоследъ вече се зловори, въ нищо не ще се правятъ нѣщо положеніе на странимата още повече като се знае, че тѣзи мѣрки не изхождатъ отъ групата на г. А. Цинковъ, който въ миналото и днесъ живѣе съ свѣтованни по управленіето на странимата, които сж отживяватъ времето си и неприложими за момента.

Това дорч и г. А. Цинковъ е знаеа, че днесъ въ политическия моментъ не е възможно да се вкаже въ кабинетъ. Тѣзи изявления, обаче, не изхождатъ отъ групата, която въ политическия моментъ, че за да може да се види извѣстно облекчение въ стопанско, финансово и политическо отношение, налага се единъ радикаленъ промѣна въ управленіето на странимата, въ което да взематъ участие всички политически групировки.

Това становище на групата бѣжуща въ чужбина, на г. А. Цинковъ и на г. А. Цинковъ, които въ миналото и днесъ живѣе съ свѣтованни по управленіето на странимата, които сж отживяватъ времето си и неприложими за момента.

Впечатленията на г. Омарчевски отъ Америка

Бившия министъръ г. **Ст. Омарчевски**, който участвува неотдавна въ конференцията по учебното дѣло въ Ню Йоркъ и защити умело България и поробена Македония въ новия свѣтъ — Америка.

На 1 т. м. по инициатива на Дома на изкуствата и българското дружество „Червенъ кръстъ“ бѣ устроена публична сказка въ салона на софийския модеренъ театъръ, на която бившия министъръ г. Омарчевски изложи впечатленията си отъ неотдавнашното си пребиваване въ Америка.

Посрещнатъ г. Омарчевски съ бурни ржкоплескания, той поблагодари на Дома на изкуствата за неговата постоянна готовность да съдействува на всички културни прояви у насъ и за голѣмата му роля като факторъ за развитието на нашия културенъ животъ. По единъ много обективенъ начинъ и въ сбита форма г. Омарчевски из-

ложи хронологически своята деятельность презъ тримесечното си пребиваване въ Америка Той говори подробно върху работата на международната конференция по учебното дѣло на която българската учебна система е била предметъ на най-голѣмъ интересъ и внимание отъ страна на присѣдстваващитъ най-голѣми съвременни педагогически свѣтила. Въ това отношение г. Омарчевски обясни голѣмитъ и ценни заслуги на високоуважаемия професоръ Уильямъ Ф. Ржиселъ, чиято книга върху българското образование е допринесла извънредно много за интереса къмъ нашето образование.

Селяни! Джамбазни! Матрапази!

въ новия **ДЖАМБАЗНИ ХАНЪ**, на ул. Оплченска № 42 — София, срещу църквата „Св. Навола“ вие можете да намеритъ винаги подслонъ за добитъка си, за който се грижи специаленъ и много сантименталенъ ахърджия — твърди много мераклия въ работата си; добре уредена и съ изрядна чистота кухня; бързата и любезна прислуга на симпатичния на всички съдържателъ **Първанъ Митковъ**; карамусалски бѣли и червени вино и юстендилска рѣкия — специална за пѣзърлци; стаи чисти, добре подредени и много удобни за изморени отъ пѣть и работа хора.

Отъ съдържателитъ: **Първанъ Митковъ**
Никола Кьосевъ

Акционеръ т. презастрѣхователно д. ст. „СОФИЯ“
търси длатели агенти, агивизитори при добри условия
София, ул. Московска № 15

Въ дебели шохъ сказка изложи организацията и методитъ на американското училище, което по своето развитие днесъ се явява като примаръ и заема първо мѣсто. Говора и за организацията, богатствата и влиянието на американскитъ университети, чийто бюджети достигатъ баснословни суми.

После г. Омарчевски обясни влиянието, което има църквата върху американския животъ, а особено се спре върху организацията на квакеритъ (религиозна секта съ най-възвишени нравствени принципи), която обладава най-уреденитъ училище, числящи милиони стѣмшленици и ползващи се съ огромно влияние. Тази организация храни симпатии къмъ българитъ и не веднакъ е указала вече своята материална подкрепа и на насъ.

Въ миналото тя изпрати помощи за бежанцитъ, а сега развива широка деятельность за събиране помощи за пострадалитъ отъ земетресеніетъ, за раздаването на които това лѣто ще да изпрати въ България свои представители.

Въ края на сказката си г. Омарчевски описа подробно устройството на помощната акция въ Америка за събиране суми за пострадалитъ отъ земетреса. Въ това отношение той благодари на г. професоръ Ржиселъ, Рокфелеръ и всички видни американци и организации, които съ пълно съчувствие и веднага сж се поставили въ услуга на това чело въколубно дѣло.

г. Омарчевски завърши своята сказка, като изтъкна голѣмото значеніе и решающата роля на американския печатъ, който е добре организиранъ и разполага съ огромни капитални. Той благодари на всички вестници, които сж дали мѣсто на изявленията му, и особено на свѣтованата агенция „Асошиетедъ Пресъ“, в Ню-Йоркъ „Таймсъ“, „Публикъ Леджеръ“, „Крисчианъ Мониторъ“, „Дейли Хералдъ“ и др. които съ готовность сж публикували неговитъ обширни изявления по голѣмитъ въпроси, които възбуватъ българския народъ.

Завършвайки г. Омарчевски благодари и на всички, които сж му съдействували въ изпълнение на неговия дълъгъ като българинъ.

Сказката му бѣ изслушана съ голѣмо внимание и направи силно впечатление на всички слушатели.

Мнозини отъ тѣхъ, ценейки дейността на г. Омарчевски въ Америка, изказаха съжаление, че голѣма частъ отъ нашитъ вестници, отъ злоба и партизанщина, не сж писали нищо за неговата дейность въ полза на България.

Думи на единъ варненецъ

За удовлетли нѣма криза — за вестници нѣма криза

Ежедневно наблюдаваме нашия животъ и все откриваме по нѣщич-

ко ново и оригинално въ него — нито е прислѣхо на ориентализма, нито пъкъ на висока култура; това сж особени прояви на дребни хорци, които могатъ да съществуватъ само въ България.

И, действително, цѣль свѣтъ да сѣколитъ подобни създания нѣма да срещнете: да живѣятъ разгулено, често глупаво да прѣскатъ пари: днесъ гледашъ съ автомобили се разхождатъ; утре на дансига съ дамнитъ се забавляватъ и пр. и пр., а когато имъ поискате да си заплащатъ абонаментъ, тогава почватъ да плачатъ: „криза... нѣма... безъ стотинки сме... елате утре, въ другъ денъ... и въ края на краищата цѣла година все нѣматъ... а отъ удоволствие не се лишаватъ.“

Ахъ, тѣзи потомци на Ганю Балкански, кои ще се научатъ да заплащатъ редовно абонамента си, както и редовно правятъ удовлетнети си!

За пенсията на семейството на Цанко Баналовъ Церковски

Съобща се вече, че парламентарната прошетарна комисия едновременно съ отпустнатата помощъ отъ 150.000 лв. на г. Димитъръ Драгиевъ е гласувала и 2000 лв. пенсия на семейството на покойния поетъ, бивъ министъръ и учителъ Цанко Баналовъ Церковски.

Ние мислимъ, че при многото заслуги, които има покойния, една пенсия отъ 2000 лв. е съвършено недостатъчна за многочленото му семейство. Нека това да се има въ предъ видъ отъ народнитъ представители и при гласуване пенсията отъ тѣхъ да се вѣстужатъ да бжде увеличена, ако не съ повече, то поне съ 1000 лв. още.

Само така ще може отчасти да се изрази признателността на народа къмъ покойния поетъ Цанко Баналовъ Церковски, който умре въ мизерия, следъ като служи съвѣстно и ревностно на народа и държавата.

Груби чиновници

Постоянно идватъ въ редакцията ни граждани и се оплакватъ отъ нѣкои чиновници, които сж станали тѣй груби, че публиката едва просто ги търпи.

Завчера единъ адвокатъ ни рѣзко правя следния възмутителенъ случай: отива въ едно учреждение да подаде заявленіе, което чиновникъ не само не прие, но и си позволи да оскърби адвоката, само за това, че го запиталъ: „защо искате тази такса отъ 10 лева“. Чиновникътъ е отговорилъ много грубо: „това не е твоя работа“.

Такива чиновници има и въ други учреждения, които просто забравятъ, че сж едни държавни служители, които сж длъжни да бждатъ винаги внимателни и учтиви спремо публиката.

Време е всички началници на учрежденията в града да обърнат внимание на персонала си, да се държи по-прилично спремо публиката и а упътва в слушания на нужда.

Накъво става в страната

София. Напоследък създа разтури VI районно кметство, на което кметъ бѣ г. Георги Георгиевъ (земледѣлецъ). Благодарение на любезното му държане, услужливостта и грижитѣ, които полагаше за благоустройството на този районъ, г. Георгиевъ бърже спечели симпатията на гражданитѣ отъ района.

Въ предстоящия изборъ за VI районно кметство, който ще се произведе на 4 ноемврий, много граждани отъ този районъ ни зя явика, че ще гласуватъ пакъ за землиста, въ която ще бжде поставенъ г. Георги Георгиевъ.

с. Баня — Софийско. Тази година въ Баня има много повече лѣгоници, отколкото миналата. Имаше случая да говоримъ съ нѣкой отъ тяхъ, които сж доста доволни отъ образцовата чистота и удобствата, които се създаха напоследък за курортиститѣ.

При този курортъ е открилъ добре обзаведена клиника специализиранитѣ се въ Парижъ г. Д-ръ СТАНЮ БИСТРЕВЪ, който споредъ както узнаема отъ неговитѣ пациенти, полагал голѣми грижи за излекуване на болнитѣ. Ние препоръчваме г. Д-ръ Станю Бистревъ като единъ съвестенъ и добре познаващъ специалността си лѣкаръ.

Нашиятъ кореспондентъ Олудеренски напоследък е въ обиколка въ южна България отъ гдето ни съобщава следното:

с. Бейново — Пловдивско. Курортно село. Въ църквата му има дървенъ кръстъ, поставенъ преди 85 год., на който въ дѣсната страна, въ центрътѣ, е поникнало следъ земетресението дръвце подобно на маслиново, което всѣки день пуска по едно листче. По този случай е ходилъ пловдивския митрополитъ Максимъ и други духовни лица.

Нова-Загора. Моля дайте место въ вестника си на следното ни писмо:

До господиъ гл. редакторъ на в. „Черноморска Камбана“, гр. Варна. Копие въ „Занаятчийска Дума“, в. Занаятчийска Борба“, Бургаската

търгов. индустриална камара и сюзъ за занаят. и профис. сдружения.

Миналата 1927 година се образува въ града ни отъ видни занаятчи желѣзарско занаятчийско сдружение, което си избра за настоятелство: председателъ Г. Т. Балтаджиевъ; подпредседателъ Никола А. Коларовъ; секретаръ П. Цаневъ и касиеръ Никола Великовъ. Благодарение на неуморната дейностъ на председателя Г. Т. Балтаджиевъ въ течение на десетъ месеца, членоветѣ на сдружението сж увеличиха отъ 10—129 редовно отчетени. Но въпреки проявеното отъ него дейностъ въ полза на сдружението, на мериха се нѣкои личности, които бѣха вънъ отъ сдружението, начело съ сегашния председателъ Г. Карабиберовъ, които злословиха по адресъ на миналото настоятелство, а най-вече противъ негова председателъ и касиеръ — че събирали членски вноски безъ да издаватъ квитанции, което не е вѣрно. Отъ до тукъ изложеното се вижда, че миналото настоятелство е било достатъчно дейно. Но нека питаме председателя на сегашното настоятелство — г. Карабиберовъ:

- 1) Колко събрания е направили до сега?
- 2) Колко члена брои сдружението — има ли повече отъ 10—12 члена или не?
- 3) Где сж подпредседателя Цаневъ, секретаря Н. Коларовъ, члена на контролната комисия Руси Ивановъ — не сж ли отказали отъ участието си въ управителното тѣло поради негъ?
- 4) Вѣрно ли е, че е взелъ отъ Вѣлко Недевъ, бравдваръ, отъ с. Бѣлъ кладенецъ, сумата 200 лв. за да му издаде майсторско свидетелство?
- 5) Вѣрно ли е, че е вземалъ отъ Илия Велевъ, набантинъ, отъ с. Радено, 220 лв. за нѣкакво удостоверение, за което таксата е само 100 лв?
- 6) Вѣрно ли е, че е взелъ отъ Петко Сивовъ и Злати Славовъ, набанти отъ с. Крива Круша, по 150 лева за удостоверение, а имъ издаде разписка за 100 лв?
- 7) Вѣрно ли е, че е взелъ за всѣко удостоверение по 25 лв. за въ полза на Иванъ Генчевъ, набантинъ, който ги подписвалъ за секретаръ вместо отказалия се Н. Коларовъ?
- 8) Да отговори най-сетне: съгласенъ ли е да си подаде доброволно

оставката въ едно общо събрание, въ което да присъствуватъ всички бивши членове на сдружението?
гр. Н. Загора, 5 VII 1928 год.

Отъ група занаятчици

Морска трибуна

Корабостроителното дружество „Кораловагъ“

Българското акц. дружество за строеие на кораби, локомотиви и вагони „Кораловагъ“ се основа презъ 1926 година по инициатива на Българското търговеко парходно дружество и съ участието на следнитѣ европейски фирми: „Ханомегъ“, индустриално дружество — Хановертъ, Рингхофовитѣ заводи Прага, корабостроителнитѣ фирми „Нобискрутъ“ — Ренобургъ и софийската фирма Албертъ Горгаасъ и Я. Мьоркъ

Акционния капиталъ е 15.000.000 лв. напълно внесень Инвентриранъ сж, обаче, около 35.000.000 лв. за внастаняване на предприетното. Върху една площъ отъ около 50.000 кв. м. сж внастаняваха въ едно късо време, въ духа на последнитѣ напиквания на техниката, фабричинитѣ заводи и хелинги на предприетното. За сега сж уредени въ желѣзо бетонни постройки редица модерни работилници, като шлесерна, ковачна, дърводелна, електроженна и др. Въ една просторна желѣзо бетонна зала, построена върху 2000 кв. м. сж помѣстени отдѣлния за строежъ и поправка на локомотиви и вагони. Машинитѣ за корабостроежа сж внастанявани на дружественото мѣсто. Дружеството притежава единъ плавачъ докъ съ товароносимостъ до 2000 тона, което му позволява да докува, както параходитѣ на българската търговека флота, така и голѣма частъ отъ чуждестраннитѣ параходи поощаващи вървешкото пристанище.

Дружеството освенъ за строежъ и поправка на кораби, локомотиви и вагони е нагодево и за строежъ на машини и желѣзни конструкции отъ всѣкакъвъ видъ.

Азъ не съмъ въ състояние да опиша преживѣното презъ това време, но за другитѣ революционни мѣста, но за козлуудския край, който свърза съдбата и историята си съ тая на Ботйовата чета, това азъ мага да направя.

Първо, азъ бѣхъ предупреденъ за това епохално дѣло и азъ трѣбваше да служа како плтеводителъ въ това отношение, т. е. азъ трѣбваше съ особено внимание да посоча, къде да дебаркира четата на Хр. Ботйовъ, следъ като бѣ завладала параходъ „Радецки“.

Много преди това, тукъ идваха Спасъ Соколовъ и Иванца Данчевъ, като делегати на Ц. Р. К. въ Букурещъ, които имаха за задача не само да вършатъ революционна пропаганда, но и да избератъ пункта, където ще слезе четата. Какви сж били въобще съображенията на Ц. Р. К. да изпрати четата презъ този край, това е въпросъ, който мене не интересува. Азъ трѣбва да кажа само онова, което лично видѣхъ, чухъ и разбрахъ, и да бжде използвано то отъ бждащия историкъ за подвига извършень отъ Хр. Ботйовъ. Разбира се, че тая глава отъ моитѣ спомени ще бжде малко по-дълга, отколкото предишнитѣ.

СВОБОДНА ТРИБУНА

Н. Кюсева

бившъ народень представителъ с. Баланово — Дупнишко.

Всѣхъ обединение въ земледѣлския съюзъ

Днесъ всички въ село изнеморватъ и едва преживѣватъ вследствие на стопанската и финансова криза, която бушува въ страната. Днесъ селянитѣ, въпреки непосилния имъ трудъ, не могатъ да задоволяватъ нуждитѣ си отъ първа необходимостъ. Днесъ орача сж напуканитѣ рѣче живѣе въ тѣжи и неволя. Днесъ овчаря върви измъченъ следъ своето стадо.

Не само това е, обаче, което тормози беззащитния и онеправдана селянина. Има и друго още по мжчително и възмутително за него — нѣкои отъ нестойнитѣ и самозбравили се водачи на неговата организация — земледѣлския съюзъ продължаватъ да воюватъ помежду си и пречатъ съ това на обединението на разпокъсанитѣ земледѣлски сили, което се желае отъ всички здружени земледѣлци въ селата.

— Не всички сме орачи и овчари, казватъ тѣ, и отъ рано сутринъ до късно вечеръ работамъ неосилно и създаваме блага, отъ които зависи съществуването и прогреса въ тази страна. Никакви различия не могатъ да съществуватъ между насъ, нито пъкъ могатъ да ни дѣлятъ въ борбата за облекчение участието ни и извоюване повече права и свободи. Това ние сме разбрали много отдавна. Не могатъ, обаче, да го разбератъ нѣкои отъ нашитѣ водачи, които често не подбиратъ средства за да задоволятъ своята болна амбиция и карьеристически интереси. Колко увреждатъ тѣ съ това на земледѣлския съюзъ! И увреждайки му отдавна вече, напоследъкъ тѣ го дескредитираха предъ нашитѣ политически противници и доведоха до тамъ да не може да вземе своевременно и съответно на момента становище по известни въпроси, които засѣгатъ вътрешното и външно положение на страната.

Така е, когато нѣкои отъ водачитѣ на земледѣлския съюзъ недостойно сж застанали на чело на него и неумело ръководятъ неговитѣ борби. Така е, когато силитѣ на

Съ Спасъ Соколовъ се видѣхъ по-рано въ Козлуудъ презъ м. декемврий 1875 г., който дойде тукъ предрешень въ турски гемиджийски кабинъ; подплатенъ съ кожи, червени плитки еминии (обуща), бѣло таке наглавата, превърно съ чемберъ (кърпа), бѣли чорапи, червенъ поестъ и потури (чешири) шаянии. Първия денъ попитахъ кръчмаря въ село Козлуудъ — Георги Тодоровъ — кой е господина що е въ дюкяна, когато ми донесе въ стаята да се храня на обяд, — туй бѣ презъ коледнитѣ пости, азъ блажахъ, но опредѣленъ отговоръ не получихъ. Соколовъ обаче самъ намери възможностъ да ми се открие.

Следущата година презъ и-априль-май Соколовъ дойде съ Иванца Данчевъ, но сега тѣ имаха видение по опредѣлена задача, защото заедно съ тѣхъ опредѣлихме пункта, където ще спре парахода — тогава не се знаеше точно на кой параходъ ще падне тая честь, — натоварихъ мене да бя за пристигането му около Рахово и Козлуудъ и да дамъ сигналъ за спираването му и дебаркирането на четата. Отъ само себе следва, че това задължение азъ поехъ, следъ като двамата пратеници на Ц. Р. К. ме закляса. Клет-

Младень Павловъ

бившъ козлуудския учителъ

Четата на Христо Ботйовъ

Неотдавна излѣзоха отъ печатъ мемоаритѣ ми (кратки бележки изъ моя животъ), въ които, като участникъ въ Ботйовата чета, азъ давамъ подробни сведения върху подготовката за дебаркирането на четата и за измената на Враца и главния организаторъ въ врачански окръгъ — Ст. Заимовъ.

Още има съвременници отъ врачанския революционенъ комитетъ, като г. Стефанки х. Савовъ и др., но никой отъ тѣхъ не е далъ до днесъ осветление, което тѣ дължатъ въ историята, като непосредствени участници въ едно катастрофално дѣло — унищожението на Ботйовата чета и прекъсването на смъртъ на поета.

Знае азъ за случая само съ редакторъ на в. „Черноморска Камбана“ — г. Ив. Димиревъ, азъ замолихъ последния да публикува настоящата ми статия, за да осветля и читателитѣ на този вестникъ върху тази възна, която е станала легендарна.

Ето сведенията върху подготовката за дебаркирането на четата, както и за измената на Враца.

Освенъ тая, което е писалъ г. Клиничаровъ (отчасти и З. Стояновъ) за моето участие въ четата на Хр. Ботйовъ, нищо друго не се знае. А моето участие въ нея не бѣше така случайно, както го представяватъ нѣкои български историци. Азъ се интересувахъ отъ българското революционно движение отдавна и този интересъ не угасна у мене и съ настаняването ми въ крайдунавския край за учителъ. Още съ пристигането ми тукъ, азъ бѣхъ потърсенъ отъ революционеритѣ и влѣзохъ въ връзка съ тѣхъ. Между другото, върху мене (разбирасе не само върху мене) падна поне за козлуудския край длжността да слезя за разположението на турскитѣ сили и да донасямъ за това, където трѣба. Върху туй обстоятелство азъ говорихъ по горе. Но на 1-и декември, 1875 г. предвеща частъ отъ южното и Закарпатското Херцеговинско въстание, близка до усилено комитетата трѣбваше да се бденитѣ и бдението и то чрезъ посредството на първо мѣсто бѣха учителитѣ.

тази организация сж разпокъсани и живяват въ постоянна вътрешна борба, която ползува само безумни-тѣ карьеристи, а нанася систематически вреди на съюза и парализира всѣка негова акция, която цели да подобри положението на селяни-тѣ и страната

На това ненормално положение, което цари въ разпокъсания земе-

дѣлски съюзъ, трѣба да се тури край!

Време е вече да се разбере, че при тѣзи вътрешни борби и налягания на нѣкои недостойни и неразумни водачи не може да има земеделска организация.

Сега или никога трѣба да се разбере отъ всички, че безъ обединение нѣма земеделски съюзъ.

ния, му е известно отъ опитъ че преуморенъ, изнуренъ и нервно отслабналъ човѣкъ не може да възстанови силитѣ си въ нѣколко седмици. Но на него е известно сжщо, че съвремения човѣкъ нѣма възможностъ за пълно възстановяване на здравето Затова той (лѣкаря) се стреми да съедини вриятното съ полезното, та счита по-желателно и изгодно непълно подобрене, отколкото окончателно изгубване на силитѣ.

И, наистана, голѣма частъ отъ такива пациенти се завръщатъ следъ лѣтната си почивка поправени, видимо заякнали, съ успокоени нерви. Но въ повечето отъ тѣхъ следъ нѣколко седмици се изгубва подобрието и старитѣ разстройства се възвръщатъ. За да се знаятъ причинитѣ на тая промѣна, трѣба ясно да се разбере, че за отслабване на здравето ни е причина не само вредното влияние на нашата професионална деятелностъ, но и нашия начинъ на живѣне.

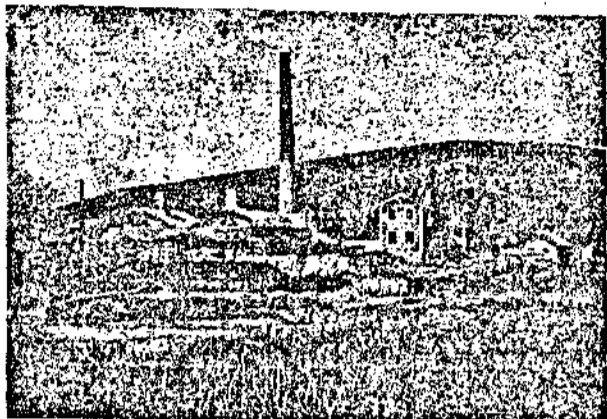
Който е принуденъ да изпълнява своитѣ служебни обязанности въ затворено помещение, на него е необходимо да използва свободното си време въ разходки на чистъ въздухъ, при което, като пречиства съ въздушна гимнастика бѣлитѣ си дробовете, трѣба непременно лѣте и зиме да спи при отворенъ прозорецъ. Она, който е принуденъ да развива напрегната умствена деятелностъ, длъженъ е по възможностъ да избѣгва употреблението на възбуждающи средства, като: тютюнъ, спиртни напитки, кафе, чай, какао и др. Тия средства вляятъ възбуждающе на нервитѣ, съ което не имъ даваатъ възможностъ въ безработно време да дойдатъ въ спокойно състояние, и по такъвъ начинъ препегтаватъ и правятъ невъзможно възстановяване равновесието на цѣлата нервна система. Всички безъ изключение трѣба да запомнятъ, че природата е надарила човѣка съ чувството изморяване, поради което тѣлото се нужда отъ почивка. Който не обърща внимание на това чувство, той нанася вреда на здравето си, тъй като отива къмъ неизбежния крахъ и следъ по голѣмъ или по-малкъ продължителенъ промездутъкъ, настъпва дългата несъстоятелностъ на организма. Съ оплакване тукъ не може да се помогне, защото въ природата цари пълна закономерностъ. Всѣко нарушение на природния законъ неуклонно влече следъ

себе си наказание; тъй като природата е неподкупна и действа безъ жалостъ.

Сжщото е и съ яденето и пиенето. Трѣба да ядемъ само тогава, когато осетимъ гладъ. Какъ често хората грешатъ противъ тоя законъ — предоставямъ всѣки да сяди по своя опитъ. Азъ искахъ само да отбѣлежа, че днесъ повечето хора не сж склонни правилно да се придържатъ въ значението на осещането гладъ и жажда. Широко е разпространенъ възгледа че е трудно да се добие интензивно хранене. При тоя увеличаване на душевнитѣ забоявания, честитѣ случаи отъ все по-често появяване на артериориссклероза, разпространеното малокръвие и бледната немощъ — всичко това не свидетелствува ли за недостатъчно хранене. Претоварване на кръвта съ белтъчни вещества въ свързка съ ежедневитѣ употребления на възбуждающи средства и губене привычка къмъ умереностъ — ето истинскитѣ причини на упоменатитѣ болезнени явления.

Всѣки му е известно, че при ежедневито подобрене на почвата, листата на растенията жълтеятъ, растенията ставатъ слаби и въ края на краищата изсъхватъ; тогава, когато растенията, които получаватъ подобрене рѣдко, или съвсѣмъ не получаватъ такова, оставатъ здрави и силно се развиватъ. Животнитѣ сжщо великолепно растатъ, като се кърмятъ съ бедна отъ белтъкъ храна. Тѣ, които извършватъ най-тежката работа на нашата планета и съ своята издържливостъ и работливостъ често възбуждатъ нашето удивление, — всички сж тревоядни и се хранятъ съ бедна отъ белтъкъ храна. Плътояднитѣ животни, храната на които е богата съ белтъкъ, могатъ иначина да проявяватъ грамадна дееспособностъ, но на тѣхъ не имъ постига издържливостъ. Всѣки който умее разумно да сяди за нещата, ще разбере, че тѣзи закони сж подобни и за човѣка. Много повече хора гинатъ отъ преяждане, отколкото отъ недояждане, тъй като преяждането се явява благоприятна срѣда за развитието на болеститѣ. Умереността — ето основната причина на здравето, но на нея малко внимание обърщатъ за това, защото пресищането е господаръ и тиранинъ на съвременото човѣчество. Тоя тиранинъ съпровожда човѣка и въ време на лѣтната му почивка, като запазва

Солниците при Мирово (Провадийско)

Благодарение умелото ръководство, и усилията на управителното бѣло на Провадийския синдикатъ „Общъ подъемъ“, напоследъкъ солнитѣ произвеждатъ дневно 20 тона соль.

При 3 пазенъ периметъръ — 55,000 декара и дължина на солния пластъ — 400 метра за въ бждаше ще може да се увеличи още производството на солта и се предприематъ и други индустриални инициативи отъ синдиката, за която целъ е необходима и материалната помощъ на държавата.

Нама всички лѣтовници не пропускатъ случая при идването си въ Варна да видатъ солницитѣ при Мирово, една индустриална инициатива създадена и разработена съ средства на трудолюбивитѣ селяни въ Провадийска околия.

Грѣ К.

Лѣтната почивка и лѣкуването съ въздухъ.

Днесъ можемъ да посочимъ много курорти и климатически станции, гдето стотици измъчени и нервно разстроени хора търсятъ презъ лѣтото отдихъ и възстановяване на силитѣ си. Изморениятъ гражданинъ търсва праха отъ своитѣ крака и е отправя въ лоното на природата да дири спокойствие и почивка отъ мствени и физически трудъ. Члвковника и работника сжщо изправятъ превититѣ си грѣбаци, бърватъ къмъ гората да подишатъ планински въздухъ, за да предизвикатъ живо кръвообращение. А други да ускорятъ обмѣната на веществата и да повишатъ нервната

енергия, отиватъ на морския брѣгъ, гдето подъ ритмическитѣ удари на морскитѣ вълни, дишатъ свободния отъ прахъ и опреснявания отъ морскитѣ ветрове, въздухъ, съ надежда да достигнатъ подобрене въ здравно отнѣшение.

Всичкитѣ тия хора напускатъ постоянното си мѣстожителство, съ твърда надежда въ нѣколко недѣли да достигнатъ желаната целъ, и съ нови сили и възстановено здраве да се върнатъ у дома си.

Домашния лѣкарь сжщо счита временната почивка безусловно необходима и съветва всѣки измощялъ, да замине въ нѣкое курортно мѣсто. Въ три или четири седмици ще се постигне целта. Въ това вѣрватъ всички толкова повече, че и домашния лѣкарь, който скромно замълчава своитѣ съм-

ата, която положихъ предъ кръстъ, рисувана на длънѣта на дѣсната и ржка съ собствената ми кръвъ, отколкото си спомнямъ, гласеше: „Заклевамъ се, че ще умра съ елъ да запазя тайната отъ неприятеля до зимнаване на четата къмъ рѣца, като при това ще я придружа за борба противъ душманитѣ и Свобода или смъртъ“, — следъ което се прекръстихъ и целунахъ търбавия кръстъ на длънѣта ми редъ горнитѣ двама другари.

Въ изпълнение на тая клетва, колко душевни вълнения сѣмъ преживѣлъ! Азъ отивахъ ежедневно на Дунава въ 2 ч. после обѣдъ, за да леда, кой параходъ въ колко часа до мене край Козлудуй, макаръ параходитѣ, които циркулираха, по Дунава и да бѣха тогава само четири: Тегетовъ, Германия, Радецки и Елизабетъ. Къмъ 4—5 часа по европейски се връщяхъ отъ разходката си покрай Дунава.

Споредъ тарифата пѣтническитѣ параходи пристигаха презъ всѣки ва деня (горенъ и доленъ), тъй като азъ бѣхъ длъженъ да ида до рѣцата, която бехме опредѣлили тримата.

Последователно и всѣкога парадитѣ държава пѣтя за нагоре покрай ромънския брѣгъ и като

наближаваха Орѣхово, отбиваха се на пристанището въ тоя градъ. Така постъпиха и Ботйовитѣ другари съ „Рдецки“ на 17 май. Ала отбиването на „Радецки“ стана на 1—2 километра отъ Козлудуй.

Единъ денъ по рано въ училището бѣха дошли двама българина — Димитъръ Милчовъ, Стоянъ Ивановъ и единъ турчинъ — нотабилъ мюезинъ съ книга (коранъ), като повикали тримата свещеници, кмета и помощника да положатъ клетва, че ще обадятъ на правителството каквото чуятъ и видятъ, насочено противъ сигурността на държавата.

На това искане азъ се възпротивихъ, като заявихъ, че въ християнската църква законътъ не допуска клетва на никого отъ мирянитѣ, а на свещеницитѣ не се позволява да се калнатъ.

На следующия денъ Христо Ботйовата чета слезе на Козлудуйския брѣгъ тъмно на онов мѣсто, дето е положенъ възпоменателенъ камѣкъ отъ мене съ помощта на други селяни. И така, слдбата опредѣли презъ денъ на 17 май 1876 год, да се появи „Радецки“ и да плава не въ своя обичаенъ рейсъ, както пѣтуваха обичовено австрийскитѣ пѣтни параходи; това обстоятелство ми даде поводъ да окача

пешкиря (кърпата) си на единъ пѣртъ (тояга), въ знакъ, че парахода трѣба да спре на козлудуйския брѣгъ, надъ таратското село, кое о оставаше къмъ града Ломъ. При все че въ турския караулъ имаше двама души пазители на турската империя, тѣ спѣха спокойно, безъ да ги пробуди нѣкой. Всички слезоха отъ парахода „Радецки“ и следъ заминаването му, засвириха дветѣ трѣби, за да се споаятъ четницитѣ и положатъ клетва на българския брѣгъ.

Поета револуционеръ Христо Ботйовъ, съ блестява сабя въ дѣсната ржка, изкомандува: „за клетва!“ Всички колѣничиха, изговаряйки думитѣ: „Братя, да целунемъ тая земя, която ще прибере нашитѣ кости, когато ще умремъ за свободата на цѣлокупното ни отечество!“

Следъ полагање клетвата, четата стана и потегли съ развято знаме отъ зеленъ коприненъ платъ, съ красивъ златенъ лъвъ, ушитъ съ сѣрма, надъ главата на който лъвъ бѣше написанъ девизътъ: „Свобода или смъртъ!“ Знамето имаше размеръ 50/27 см.

Великиятъ и гордъ поетъ-револуционеръ Христо Ботйовъ бѣ обкржженъ отъ военния си щабъ: Никола Виновски — кадетъ отъ Ни-

колаевското руско военно училище, Давидъ Давидовъ, отъ гр. Етрополе, Георги Матевъ отъ Свищовъ, Юданъ Юрдановъ отъ Търново, свещеника Катрафиловъ отъ Елена или Тръвна въ цивилно облѣкло, и др. По мое лично желание, половина отъ четата премина презъ срѣдъ селото Козлудуй за демонстрация и по стратегически съображения.

Другата половина пъкъ държеше пѣтя отъ Ломъ за Орѣхово.

Прецъ хантъ на Йонъ Логофета въ селото Козлудуй падна първата жертва — единъ турчинъ отъ Ломъ, който идѣлъ да прибере паритѣ си около 3000 бѣли медмедии въ мушамени дисаги, оставени въ стаята на хана отъ Никола Шишковъ изъ Ломъ, слуга при Молла Махмудовъ.

Всичкитѣ четници се отнасяха спремо мене съ голѣмо уважение и дълбока вѣра. Азъ имъ разправяхъ съ твърдата вѣра, че пѣтуването ни къмъ Вратца ще бжде много весело и приятно. Следъ това азъ поведохъ четницитѣ и се разпоредихъ кой четникъ въ коя кжша да влезе и да взема конетѣ, като заявявахъ на селянитѣ веднага да ги оседлаватъ и предаватъ на четницитѣ.

Следва.

надъ него своята власт. Ето защо курортитѣ, известни и съ своитѣ хотели, добре уредени кухни и тънки вина, най-много се посещаватъ.

Большинството отъ хората, които се наслаждаватъ отъ лѣтната почивка, е увѣрено, че по-лесно може да се достигне опресняване на силитѣ благодарение на разходкитѣ и сърцателния животъ въ саръзка съ сити сбѣди и пикантни закуски. Отъ такова приятно и безгрижно съществуване тѣ въ скоро време почватъ да се чувствуватъ бодрни и свободни отъ предишнитѣ оплаквания и се лъжатъ съ надеждата въ единъ късъ срокъ да достигнатъ най-цветуще здраве. Но едващо се завърнали въ домоветѣ си и сж се заловили за работа, тѣхното приятно самочувствие изчезва и старитѣ недомогвания се явяватъ съ още по-голяма сила. Ако тия хора въ време на почивката си пазеха умереностъ и се бѣха установили въ таква климатически курорти, гдето звадно съ вегитариянската храна, имаха и удобни условия за всѣкидневно ползуване съ въздушни и слънчеви бани, то тѣ щѣха да достигнатъ поразителни резултати. Най-доброто средство за укрепяване на тѣлото, подигане на говата съпротивляемостъ къмъ заболяване и здобиване нерваната система съ новъ запасъ отъ енергия — сж въздушнитѣ и слънчеви бани при правилно ползуване отъ тѣхъ. Трѣба винаги да се знае, че всѣки човекъ е съвъ отговоренъ за своето здраве, въ неговото поведение лежи причината на тия, или ония болезени състояния на организма му, които може да се отстранятъ само, като се избѣгатъ грѣшкитѣ. Само при изпълнението на естественитѣ закони може да видимъ пътя къмъ подобрене състоянието на здравето.

Превелъ отъ руски: Игнатъ Апостоловъ.

Родната пѣсенъ вѣредъ народа

Напоследъкъ често се тръби въ печата, аудитории и отъ естради за

родната пѣсенъ. Пѣсенъта, която е изтрѣгната отъ дълбинитѣ на българската душа, която носи и изразява въковната мъка, неволя и радости; пѣсенъта, която рисува и изразява неговия битъ и животъ въ тонове: Страхътъ за нейното изчезване обзема старо и младо. Новата Чарлстонова култура идева да преплита душата на още несформения и незакрепналъ български духъ. Панаирджийскитѣ трубапири коватъ своитѣ несмислени, безсѣдржателни пѣсни, пѣсни съ монотонни и глупави мелодии, така скърпени — сеятъ ги въ душитѣ на невинния българинъ, булеварднитѣ, кабаретни и циркаджийски куплетисти извратяватъ кулурния и цивилизованъ гражданинъ. А чистото, идеалното съвършено родно творчество си остава мъченически да се култивира отъ малцина избраници, като народния пѣвецъ Юрданъ Стояновъ, който е поелъ тежкия кръстъ, чрезъ родните пѣсенъ да влияе въ душата на своя народъ българския духъ, изразенъ въ тонове, да му изтъква богатствата, които той крие въ душата си, богатства които той самъ непознава; да му сочи, че живота има друга красота, освенъ тая земя — материална; че чрезъ пѣсенъта ние се преобобщаваме съ вселената, съ нейната вѣчност; и че е настанало времето, когато трѣбва да отдадемъ повече време и мисль за духътъ, за неговото усъвършенствуване, облагородяване и очѣловечаване. Родната пѣсенъ е мощното средство да ни създаде таква, какъвто човекъ се стреми и желае да бжде.

Нагърбилъ се съ тая тежка мисия, пропитъ отъ дълбокото съзнание, че върши единъ свещенъ дългъ, трѣгналъ Юрданъ Стояновъ, апостолски, отъ село на село отъ градъ на градъ да пѣе на стари, млади и деца, родната пѣсенъ. На всѣкъде кждето е миналъ този добъръ българинъ е оставялъ една дълбока следа съ своитѣ изпѣти пѣсни, съ своя добре школуванъ и приятенъ теноръ и художествено изпълнение — семето, което

въ душата на българина почее да никне и възкресява обичята къмъ всичко българско. Обходилъ по голѣмата частъ на България, непоследъкъ съ голѣмъ успѣхъ приключи тази годишната си дейностъ въ Шуменския окръгъ, кждето е обходилъ повече отъ 30 села и градове въ едно кратко време. Отзивитѣ за дейността на г-нъ Стояновъ сж повече отъ похвални.

Дългъ нашъ се налага и на българското правителство, да подкрепимъ това дѣло на тоя народенъ труженикъ, който се е самоотрекълъ отъ живота за да служи на народа, безъ да очаква отъ него материални блага. Да осигуримъ съществуването, не на него, а за дѣлото, което носи и идева да кове духътъ, както средновековнитѣ трубадури. Не сж само народнитѣ хорове, които иматъ да изиграятъ своя роля. Културния пѣвецъ него трѣбва да търсимъ, да го подкрепимъ, защото той е навсѣкъде и всѣкога между насъ.

Дневни

Бившия министъръ г-нъ Стояновъ Омарчевски пребивава въ града ни. Журналистическото дружество му устройва въ сжбота сказа, на която той ще говори за впечатленията си отъ Америка. Нека гражданството посети тази интересна сказка.

По съветитѣ на лѣтара гл. редакторъ на вестника ни трѣба да почива 15 дни, поради което 42 брой на вестника ще излезе вместо въ края на месеца следъ 10 августъ.

Впросимъ извинение отъ абонатитѣ си за по-късното излизане на вестника.

Пристигналъ е въ града ни известния ортопедистъ г. М. ИЛИЕВЪ, директоръ на ортопедическата фабрика на Бр. Илиевъ, ул. „Венелинъ“ № 12 — София. г. Илиевъ се е установилъ въ хотелъ „Островъ“ и ще пребивава въ града ни отъ 24—30 юли включително. Нека всички инвалиди и родилки, които се нуждаятъ отъ медицински рѣше, прака и поясъ за бременностъ се възползватъ отъ случая и направятъ поръчкитѣ си сега, когато г. Илиевъ е тукъ и може да ни вземе мѣрка.

Въ Варна се състоя на 22 т. х конгреса на учителския въздържателенъ неутраленъ съюзъ. Конгресътъ бѣ поздравенъ отъ Мнн. на народ просвѣщение, варн. и софийското въздържателни дружества

Спореадъ последнитѣ сведения, които получихме отъ курортното бюро при общината, презъ този мѣсець сж пристигнали повече лѣтоуници въ Варна, отколкото миналата година по това време. Напоследъкъ приждатъ масово гости отъ провинцията, които търсятъ прохлада при качества варненски брѣгъ.

Председателя на националния комитетъ на македонскитѣ братствъ г-нъ д-ръ Станишевъ е поблагодарилъ отъ името на комитета на г-нъ Омарчевски, за гдето е защитилъ македонската наука въ Америка.

Музикалнитѣ тържества въ Варна почватъ отъ 1 Августъ и ще траятъ до 8 сжщия месецъ. По този случай се правятъ голѣми приготовления.

Въ Грандъ хотелъ „И ЕАЩОЛЪ“

Находящъ се на Булевардъ Драгоманъ № 1, — София срещу черквата „Св. Ниряли Матодъ“ — ще намеритѣ уютна обстановка, акуратна прислуга и строга фамилярностъ при цени достъпни за всички. Едно посещение е достатъчно за да се уверитѣ въ горното. Съдържатели: Владимиръ Филиповъ & Аринъ Конфортъ

Санда Ночева — София

Китка цвѣте

Дветѣ църквичета потракаха кляуни и задрѣмаха. Черната олива надигна кляуи надъ кладенеца и промисла като мъртва въ въздухъ. А топлата вечеръ полеза вяслина, потопи снага въ пращната мъгла на селото и се опре до плета, и надникна:

Кито Недината градина нѣма въ пѣло село.

До алената ружа стои ранъ босикетъ, а до него пѣотъръ карамфилъ. Надъ тѣхъ наднича висока-та гивдава самокитка.

Нека грѣбна бѣлото бакърче и излизека съ шепи полеза, обнашъ да не удари нѣкое, всѣко цвѣтене. Каго сребренъ сърцъ блѣскаше между гѣтитѣ кичури листа бѣлия сждъ. Въ студената му вода се смѣха навскачалитѣ звездици. Погѣтитѣ цвѣта отъроиха пращна онага, ококориха омититѣ си очи

и воеехи и умени загледахъ малото момиче:

— Кожко е промѣнена нашата Недка!

Тая вечеръ бузитѣ ѝ пламтятъ — аленъ божуръ, очитѣ — звезди въ лаво небе.

Цѣхътъ ѝ оладъкъ и топълъ, като ни млада фиданка, която се разцѣфа, за да завърже плодъ.

Тя, току ще се вървала отъ кладенеца за вода, още не окола-сала да хвърри премѣната и бѣрва за градината си. Нека се замомѣла.

Кармифилчето я загледа, подомихна се и погледна къмъ ружата. Ружата срамежливо наведе очи.

Нека се опираше предъ всѣко цвѣте, оглядаше го, умихваше му се и го поливаше. Отъ погѣтата градина се разнесе мирисливъ дѣхъ на цвѣнали цвѣта.

Тя си погледна ржката и се опре при хубавата ружа:

— Ружко, ружко, да знаешъ... Тъкмо си надѣхъ котлитѣ и си туряхъ кублицата на рамото

— Къде бървашъ, Недке?

Недка!... по онагата ѝ преминаватъ трѣпки. За цѣрпъ пакъ малката трепетлика изведнажъ наведе кляуи до земята. По мѣничкитѣ ѝ уста вангра неудържимъ трепетъ. Отъ тамъ премине въ стройната топола и запре въ везелиния брѣстъ.

Той ме хвана за ржка и опре. Озе! Ако ме види бати отиѣкъде...

(А той пѣкъ като зазира всѣка вечеръ комшиѣкина Стана!)

После ми рече:

— Днеска ходихъ на нивата. Видѣхъ и вашитѣ нива.

— Бати и той ходи.

— Тавъ година ги бива. Ще имаме есенесъ оватба

И той ме погледна право въ очитѣ

Авъ пѣкъ се изчервихъ.

— Дай ми твоята китка.

Отбодохъ я и му я дадохъ.

Тя приседна до ружата и карамфила и започна да ги милава и цѣлува:

— Моитѣ китки! Моитѣ хубави китки!

Топлата вечеръ раятвори тѣмн пазва и прибра Неднитѣ цвѣта. Край рѣката желситѣ крикове тѣмн вяспиваха, блануваха и шепен имена. Трѣогниката се навеждаше ги покриваше съ будото на своята тайна. Месецитѣ дигни чело високо и варнои малки дребни несреци тѣ се гуркаха въ мѣтнали вода на реката и разцѣхваха какъ малки бледи теменуги.

— Божичко! Какъвъ е хубавъ Иванъ.

Тя вѣдѣхъ. Вѣдѣхъ до вѣс и желтата ружа.

По небето пламнаха запалени огньове. Жабитѣ нацкачаха и вѣпѣха. Изъ тъмнитѣ катове на рѣката негата изтегли своята мрежа и я хвърри върху цѣлото село. И то заблѣнува.

Печатница Д. Годоровъ Варна

НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЈА

кухня добре уредена, пазарджишки бѣли и червени вина и бюстендилска сливова.

Съдържатель: запасенъ поручикъ Георгиевъ

КИНО БИРАРИЯ — София ул. „Веслецъ“ № 7, бивша „Чамъ вурия“, всѣка вечеръ музика и кино,